

**Posudek oponenta diplomové práce Markéty Jančarové
„Právní úprava výuky náboženství v českých zemích v 19. a 20. století“**

Autorka se v předmětné diplomové práci, která má rozsah 50 stran, zabývá aktuálním tématem: právní úpravou výuky náboženství na našem území, a to v dlouhém období dvou staletí. Zpracovává jej se zaujetím a pečlivostí. Je to třeba, vždyť výuka náboženství ve školách, již je práce především věnována, byla a je důležitou součástí kultury našeho národa. O pečlivosti autorky svědčí celkem 277 poznámek pod čarou a bohatá literatura. Snad jen by si práce zasloužila také seznam pramenů, oddělený od seznamu literatury.

Autorka se správně zaměřila na školství národní. Vhodný je stručný popis období předcházejícího zadanému tématu - právní úpravy školství a výuky náboženství na konci 18. století, včetně vlivu tolerančního patentu.

V kapitole věnované výuce náboženství v letech 1805 – 1867 (s. 11 – 19) autorka správně zmiňuje „Schulkodex“, podrobně popisuje právní situaci škol i změny vyvolané konkordátem mezi Rakouskem a Apoštolským stolcem z roku 1855.

V další kapitole, na s. 20 – 27, si autorka všimá nové školské legislativy z konce šedesátých let 19. století a podrobně pojednává o výuce náboženství katolického, evangelického a židovského. Vývoj v 19. století je zpracován opravdu přehledně a důkladně.

Ve čtvrté kapitole (s. 28 – 33) se autorka věnuje výnosům ministerstva školství a národní osvěty z prvních let nové republiky, pojednává o zákoně o vzájemných poměrech náboženských vyznání č. 96/1925 Sb. z. a n. Pojednává také o navazujícím výnosu ministerstva školství a národní osvěty z 15. 5. 1925, který stanovil postup školské správy, pokud dítě školou povinné změnilo náboženské vyznání. Diplomantka správně připomíná změny, které pro výuku náboženství přinesl malý školský zákon z roku 1922.

V páté kapitole nazvané „Výuka náboženství v době nesvobody“ vychází autorka z některých novějších prací, poslední kapitola „Výuka náboženství po roce 1989“ shrnuje výstižně polistopadový vývoj. Jen na s. 40 ve druhém odstavci je nesprávně uvedeno: „Dne 4. 1. 1991 přijímá Federální shromáždění ČSFR zákon č. 308/1991 Sb., ...“. Správně má být uvedeno, že zákon byl schválen dne 4. 7. 1991.

Práci doporučuji jako výbornou k obhajobě.

Pro ústní obhajobu navrhuji k diskusi tyto otázky:

1. Změny v právní úpravě výuky náboženství po vzniku Československé republiky v roce 1918.
2. Jaký model výuky náboženství v České republice je pro budoucnost nejvhodnější?

V Praze 21. 6. 2007

JUDr. Záboj Horák, Ph.D.
Katedra právních dějin PF UK